Anul I. Cernăuţ, Sîmbătă 24 Maiu 1908. Nr. 4.

Apărarea Neamului

organ politic-poporal-creştin.

Apare în fiecare Sîmbătă.

ABONAMENTELE:
Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 6 coroane, 6 luni 3 coroane, 3 luni 1 coroană 50 bani.
Pentru Romînia şi străinătate:
Pe un an 10 franci, 6 luni 5 franci, 3 luni 2 franci 50 bani.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacţia şi Administraţia:
Cernăuţ
= Strada Stefaniei No. 13. =
Un număr costă 15 bani.

INSERŢIUNILE:
Un rînd petit sau spaţiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de doauă ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă şirul de petit 50 bani.
Prenumeraţiunile şi inseratele se primesc la administraţie, strada Stefaniei No. 13.
Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Cum ne bagă în samă străinii.

In 2 Decemre 1908 se împlinesc 60 ani, de cînd prea luminatul nostru Impărat a luat domnia împărăţiei noastre în mîni.

Cu acest prilej toate ţările şi neamurile din împărăţia noastră se gătesc să serbeze aceasta zi deosebită într'un mod, care, prea luminatului Impărat să-i facă bucurie, ear celor, ce direg serbările, să li facă cinste.

Şi ţărişoara noastră se găteşte să serbeze această zi şi multe întocmiri bune şi folositoare poporului vor videa lumina zilei cu ziua de 2 Decemvre 1908.

Dar nu numai cu întocmiri bune şi folositoare, ci şi cu serbări adevărate voeste ţara să-şi împlinească dătorinţele sale faţă de prea bunul nostru împărat.

Inceputul cu astfel de serbări, î'l face oraşul Cernăuţ, care în 27 sau 30 Mai, a hotărît să introloace toţi copiii dela toate şcolile, ca să aducă prea bunului nostru stăpîn semne de mulţămire pentru grija, ce o dă el şcoalei. Cîteva mii de copii din toate şcolile din oraş şi din mahalale se vor strînge pe piaţa Austriei, de unde apoi vor pleca în convoiu spre palatul guvernului şi al comunei, unde se va fi adunat ocîrmuirea.

Un cor de 500 de copii are să cînte un cîntec spre lauda prea bunului nostru Impărat.

Şi cu mare bucurie a fost primit planul acesta de toţi poporenii oraşului, căci se poate oare să nu ajungă pînă la Dumnezeu, o rugă eşită din atîtea guri nevinovate de copii?

Frumos plan am zis şi noi şi ne-am bucurat; dar pe cît ni-a fost dintr'un început bucuriea de mare, pe atît de mare ni-a fost în urmă supărarea, cînd am înţeles, ce vroesc domnii dela primăriea oraşului, să facă cu neamul nostru romînesc.

Ştiut este, că locuitorii din oraşul Cernăuţ se compun din toate seminţiile, pecînd mahalalele sînt locuite în mare parte de Romîni; în ori şi ce caz copiii Romînilor şi Ruşilor întrec cu mult numărul copiilor de Germîni şi Jidovi.

Şi cu toate astea cîntecul, pe care are să-l cînte corul copiilor la această serbare, e un cîntec nemţesc. Nu-i vorbă; se cuvine, ca să se cînte şi un cîntec nemţesc; dar asemenea se cuvine, ca să nu ne dispreţuiască şi limba noastră, care e doar o limbă a ţării şi să se cînte şi un cîntec romînesc. Şi apoi cine ne poate sili copiii noştri să cînte un cîntec, pe care ei nici nu-l înţeleg.

Datu'şi-au domnii del cosiliul şcolar al oraşului samă, că ei cu astfel de hotărîri nechibzuite numai ură samănă între popoare? Sau cred poate domniile lor, că neamul romînesc e un neam neînsemnat, care se poate trece cu viderea şi pe care numai atunci îl bagi în samă, cînd ai lipsă de ajutorul său? Coadă la toporiştea străi-

nilor Romînul nu se va face şi bajocura faţă de de noi trebue ştearsă.

Noi cerem îndreptăţire pentru toate popoarele, căci cît plăteşte Neamţul sau Polonul sau Ruteanul plăteşte şi Romînul şi ce i se cuvine unuia, i se cuvine şi celuilalt. Am fost destul strînşi la părete de tot trasul şi împinsul; acuma ni s'au rupt baerile răbdări şi nu putem suferi mai multă ocară.

Domnii dela primărie chibzuiască încă odată bine, dacă vroesc să aibă lineşte, altfel vom şti, ce avem de făcut.

Cum arîndează Jidanii pămînturile noastre.

Orice întreprindere sătească îi pusă la cale de Jidani, căci de cele mai multe ori îi primariul din comună şi cei, ce stau în jurul lui frate de cruce cu Jidanii satului. Nu-i lucru, din care se poate trage un cîştig, să nu fie amestecat la el şi un Jidan.

Ce nu ştie Jidanul? El ştie chiar toată predica, ce-o spune preotul Duminicile şi sfintele sărbători în biserică, căci aşa-i deprins ţăranul nostru; el pînă nu i-a spune lui Moşcu, ce are pe suflet, nu poate mînca, nici nu poate dormi. Din prietenia aceasta cu ţăranul îşi toarce Jidanul »gheşefturile«. Fiind anii din urmă nu tocmai roditori şi neputîndu-i ţăranul vinde pînea, ce-o strînge în decursul verii, căci dacă ar vinde-o, piere de foame, a venit Jidanul pe ideia, ca să arîndeze ogoare dela oameni cum a pute. Prin aceasta îşi imple punga de bani fără să urnească un pai de jos. De-l vede pe badea Gheorghe îmblînd besmetic de cap pe drumuri căutîndu-şi chiezeşi la bancă îl strigă la el şi-i spune, să nu caute chiezeşi să se mai îndătorească la bancă, ci să-i arîndeze lui a falce două pe doi sau trei ani şi el îi dă bani fără chiezeşi numai să fie cineva să vadă, cînd i-a dat.

Ţăranul, crîşcîndu-i măsaua de nevoie, fără să se gîndească mult îi zice vr'o două „bodaprosti" lui Moşcu, că l-a scos din nevoie şi-i arîndează falcea pe doi sau trei ani înainte cu 18—20 de lei la an. Sosind primăvara, se deşteaptă omul nostru, căci vede, că n'are unde sămăna ovăs, orz, grîu etc. şi nu mai ce-l vezi, că vine la Moşcu şi-l întreabă de n'ar pute acuma el să-i arîndezi lui vr'o falce. Lasă-l pe Moşcu să-ţi arîndeze, că ştie el cum. Incepe a istorisi, că pămînturile sînt primăvara scumpe, că a dat bani înainte şi dela bani răfuie 24 procente la sută şi aşa din vorbă 'n vorbă arîndează peroiunatul falcea cu 60—70 de lei. Fiind timpurile nemînoase munceşte badea Gheorghe o vară întreagă de-i sar ochii din cap şi cînd vine să-i plătească lui Moşcu 70 de lei trebuie să vîndă parul pămîntului de pe două fălci, să poată scoată banii.

In cele mai multe cazuri Moşcu îl lasă să plătească şi mai tîrziu decît la sfîntul lui Dumitru,

---

FOIŢA.

Vaca babei Floarea.

(V. A. Urechiă.)

Lăcomia pierde omenia!

Bine a zis Romînul, care a zis aceasta.

Eacă ce s'a întîmplat Babei Floarea şi ce dovedeşte temeinicia graiului romînesc.

Ci-că baba Floarea, cu părul alb ca miţa oaie albe, şi faţa sbîrcită ca unda suflată de vînt, iar în gură nici un dinte, se ruga lui Dumnezeu zi şi noapte să-i dăruiască o văcuţă, să-i dea lapte, că laptele e hrana bătrîneţelor şi a gingiilor vădane de dinţi.

Dar în loc de văcuţă, n'avea baba Floarea decît o biată capră, al căreia ied împărţea laptele ei cu baba.

Intr'o zi se scoală des demineaţă să mulgă capra, înainte de a o slobozi la păşune, cînd eacă păşind pragul tindei, piciorul babei dă de un mototol de borfe...

— Ce-o fi? gîndi baba.

Cum era de bătrîneţe încovăiată şira spinărei, de căuta mai mult spre pămînt decît la ceri, baba Floarea n'avu mult să se plece, ca să vadă, că nu era boccea de borfe, ci un biet copilaş lepădat de o mamă rea...

— Ei, ce te faci babo? se 'ntreba Floarea, răzînd. Eacă? un copil îţi trebuia ţie!...

Numai cum avea inimă bună, baba luă pruncul în braţe şi-l dismerdă zicînd:

— De, îi suge şi tu cu iedul la capră... Ce mi-o mai rămîne în uger, mi-o ajunge şi mie, că

care-i vedeaua arîndărilor şi-i cere numai dela badea Gheorghe o cambie (Wechsel). Neputînd el plăti cambia la timp după vr'o cîteva prelungiri îl vinde prietenul său Moşcu, fără nici un pic de milă, la dobă. Aşa sărăcim noi, că nu ne putem ajutora unii pe alţii la nevoie. Noue ni pare bine cînd unul a ajuns de isbelişte, în loc să plîngem de durerea lui şi să-i stăm mînă de ajutor.

Infiinţaţi oameni buni hîmbare şi dugheni pe la sate, dacă voiţi să scăpaţi din mînile perciunaţilor, că de altfel va veni în scurt o vreme, cînd toţi veţi trebui să luaţi lumea 'n cap. Băncile săteşti să steie, cu o mai mare tragere de inimă celor scăpătaţi de ajutor, ca să nu aibă cei, ce stau în fruntea lor mai tîrziu mustrări de cuget.

Ceva despre hornărit.

Sfaturile, cari le dăm despre hornărit în gazeta noastră, au aflat un resunet foarte mare la popor. Zilnic primim o mulţime de scrisori dela ţară, în care se tînguiesc sătenii, că sînt din partea cîrmuirei constrînşi să plătească birul hornăritului pe două ba uneori şi pe trei case, deşi au numai cîte o casă, pentru care au plătit birul pe tot anul la vreme.

Rugîndu-ne să li spunem unde-i pricina, şi ce să facă, ca să scape de plata a doua, dăm aici răspunsul, ca să ştie şi alţii, cari sufăr din astfel de cauze. Pricina este feliurită, o afli cînd pe partea celor, cari se tînguiesc, cînd pe partea vornicilor, cari nu-şi împlinesc dătoria slujbei. Cîte odată poartă vina astorfel de neînţelegeri şi cîrmuirea.

I a t ă p r i c i n a î n t î i a: Un gospodar dărîmă casa şi pe locul ei rădică alta fără să înştiinţeze căpitănia districtuală. Casa cea nouă se înscrie prin cărţi, i se dă un număr şi se trage pe urmă la plata birului cu începutul anului viitor.

Căpitănia n'are de unde să ştie, că gospodarul şi-a dărîmat casa cea veche clădindu-şi alta din nou şi de aceea îl constrînge *după lege* să plătească pentru amîndouă case birul hornăritului.

P r i c i n a a d o u a: Un gospodar vinde altui gospodar o parţelă pe care se află o casă. Inainte de ce ie cumpărătorul parţela în stăpînire, dărîmă vînzătorul casa şi-şi cară materialul unde-i place.

Cumpărătorul clădeşte după vr'o doi ani altă casă pe parţela cumpărată şi aduce aceasta cîrmuirii la cunoştinţă.

Vînzătorul n'a arătat că a dărîmat casa şi cumpărătorul ştiind, că a cumpărat locul curat, nu s'a îngrijit, ca să se şteargă birul dela casa dărîmată. In urma astorfel de împrejurări se trezeşte cumpărătorul, că trebuie să plătească hornăritul pentru două case.

P r i c i n a a t r e i a: Dărîmîndu-şi un gospodar casa, pentru care plătea bir, şi făcîndu-şi alta pe acelaş loc, gîndeşte mai că totdeauna, că numărul dela casa cea dărîmată este bun şi pentru

---

bătrîneţile nu-i cea mai mare pagubă, de n-or ave cu ce să dăinuească...

II.

— Petre! zice în acea vreme, Mîntuitorul Isus Hristos, din ceriuri căutînd cu privirea spre bordeiul babei Floarea; Petre! vezi tu ce se petrece colo, în Ţeara-Romînească, în Buda a pustie, unde şede Baba Floarea?...

Sf. Petru se uită prin gaura cheei raiului, ca să vadă mai bine şi ca prin ochian zări pe Floarea ţinînd cu drag la ţiţa caprei pruncul, ce găsise la pragul bordeiului său.

— Cîtă milostivire, Doamne, zise sf. Petru, în inima bietei babe: Ea n'are pentru sine de ajuns lapte dela o capră, şi dă mai şi la un copilaş străin.

— Tot mai sînt suflete bune pe lume, Petre... Bucură-te, zice răzînd Mîntuitorul: n-o să-ţi remîie raiul de tot pustiu! Dar ştii una Petre?... Se cade să răsplătim babei Floarea pentru bunătatea ei de suflet... Haide Petre, încalţăţi opincile de fier şi să pornim ear pe lume...

III.

— Boc, boc!...

Dumnezeu şi cu sf. Petru bat cu toiagul în uşa bordeiului babei Floarea. Ea vine şi deschide:

— Bucuroşi la oaspeţi, mamă bătrînă? zice Sf. Petru, întrînd cu Domnul Dumnezeu.

— Poftim, cu ce-o da Dumnezeu... Ca la casa celui sărac, zice baba închizînd uşa după ce întraseră cei doi călători.

— Apoi o da Dumnezeu, zise Mîntuitorul, făcînd sămn lui sf. Petru cu coada ochiului. —

cea nouă şi-l şi anină pe unul din păreţii casei noi. Gîndul acesta n'a fost bun, deoarece gospodarul a trebuit să înştiinţeze căpitănia, că a dărîmat casa cea veche și că a clădit alta nouă. Prin urmare plăteşte bir pentru amîndouă pînă atunci, pînă cînd anunţă.

Pricina a patra: Primarii nu-şi înplinesc totdeauna dăroria faţă de săteni. Ei sînt îndătoriţi, să privighieze bine asupra acelor case, cari să dărîmă sau să clădesc din nou şi să aducă aceste schimbări căpităniei districtuale la cunoştinţă. Făcînd primarii aceasta la timp, ar scăpa sătenii de multe încurcături şi de plăţi nedrepte.

Pricina a cincea: Pe parte căpitaniilor cade pricina atunci, cînd se razimă ele cu prea multă încredere pe raporturile cănţălăriilor săteşti, că sînt totdeauna pe adevăr întemeiate. Ştim cu toţii, că prin unele cănţălării săteşti, domneşte uneori numai cît un jidovaş, care de nu-l plăteşti după plac, îţi face lucrul întors.

Am mai putea înşira fel de fel de pricini, dar să dăm învăţătură cum să scăpăm de dînsele:

Răspunsul îi de tot scurt:

Cel ce dărîmă sau clădește o casă, și nu aduce la cunoștința prefecturei districtuale în vreme de 4 săptămîni, sau cel puțin de acum înainte, va avea totdeauna mare încurcală cu plata birului, și va fi constrîns să plătească birul pe mai multe case, deși are numai una.

Deci fraţilor! ascultaţi-ne şi nu veţi mai ave supărari.

Poftirile sau înştiinţările nu trebue timbrate şi sînt de înaintat prefecturei districtuale; ele să pot face şi gural în cănţălăria inspectorului pentru bir.

Cele scrise, să aibă următorul cuprins:

Onorabilă prefectură districtuală c. r.

Jos iscălitul aduce respectuos la cunoştinţă, că a dărîmat casa Nr. . . .

(sau) că a clădit o casă nouă, şi roagă dreptul ce i se cuvine după lege.

(Dacă îi vorba de o clădire noua), să roage cu acest prileji şi iertarea birului în vreme de 12 ani.)

N. N.
gospodar în satul . . .

Cum să scăpam de primejdia jidovască.

Se minunează oamenii noştri, de ce li merge tot mai rău măcar, că nu stau degeaba, ci muncesc zi şi noapte, iarna şi vara cu femeie şi cu copii şi-i tot înzădar. Unde merge cîşligul, că oameni de ai noştri nu-i vezi îmbogăţindu-se? Ce folos din munca Romînului, dacă nu munceşte pentru dînsul, ci pentru alţii! Din sudoarea muncii lor se hrănesc o mulţime de lipitori, cari late de foame se pripăşesc prin cele sate şi pe cari le vezi peste scurtă vreme pline ca stupul. Ori şi

---

Dă-ne mamă ceva luptişor, că mălai avem noi în traistă....

Baba se uită pe furiş la copilul, care dormia în copae lîngă vatră şi un moment pare că stătu pe gînduri. Cugeta biata bătrînă: de dau laptele, cu ce hrănesc copilaşul?... — Ei, dar să le dau partea mea, îşi zise îndată Floarea, că n-oi mai muri de foame pînă mîni...

Aşa şi făcu.

Pecînd Mîntuitorul gusta cu Sf. Petru laptele din strachina cea frumos smălţuită şi cu linguri de lemn nouă-nouliţe, baba grija de copil, că se desvălise...

— Petre, adevăr grăiesc ţie, femeea aceasta mă minunează: ne-a dat cea de pe urmă picătură de lapte, cu care avea să potolească azi chiar foamea ei...

Aşa şopti Mîntuitoriul lui Sf. Petru, apoi chiemînd pe Floarea:

— Mamă bătrînă, dar laptele ţi-e de capră... Vacă n-ai?...

— Să am vacă?... Nu mi-a dăruit una sf. Dumnezeu, măcar că mult mă rog ... nu atîta pentru mine, cît pentru plodanul cela sărăcuţul...

— Da bine Petre, zice Mîntuitorul răzînd, ce-o fi gîndind Dumnezeu, de n-au auzit pînă azi rugăciunea mătuşei?...

— Păi, că n'o fi avînd numai pe baba Floarea de ascultat, sfîntuleţul de Dumnezeu, întrerupse bătrîna aproape supărată, că cineva grăieşte cu nevlavie de Dumnezeu . . .

După ce se ospătară cei doi Sfinţi călători, Mîntuitorul zise lui Sf. Petru:

cine cunoaşte sute şi mii de lipitori de acestea: sînt lipitorile satelor, cîrşmarii şi cămătarii. Ştiţi cu toţii, că ştim cît de primejdioase sînt ele, că se hrănesc din sudoarea şi sîngele nostru şi tot nu ne ferim de ele, ci chiar foarte mulţi dintre noi se îmbie, ca să fie apoi caliciţi de dihăniile aceste. Ce ar fi, dacă ar suge răutatea şi i-ar lua dracul, dar vedeţi că ele ni sug şi măduva din oase şi se îngraşă.

In care sat n'am văzut cum s'a pripăşit cîte o iuflă, îmbrăcată în cotrenţe şi ars de foame şi peste scurtă vreme ne-am trezit, că jupinul Şmil, ori Seida ori Itzig ori cum îl chiamă, îi om bogat. Are dughiană, face neguţitorie cu rachiu, cu lemne, fîn şi pîne, dă bani cu camătă, cumpără totul cu preţuri de nimică, se judecă cu oamenii, vinde gospodării şi scoate copiii oamenilor iarna pe drum. Ba. ce-i şi mai mult, îl videm pe domnu Şmil ori cum îl mai chiamă — că amu nu-i place să-i zică oamenii jupîne — că ajunge deputat în comitetul comunal şi nu arare ori chiar vornic. Şi bieţii Romîni, pe spatele cărora s'a îmbogăţit perciunatul, cred, că altfel nu se poate şi se pleacă înaintea lui. Mai mare bajocură decît aceasta nu poate să fie pentru un sat!

Nu credem să fie un sat în întreaga Bucovină, unde nu s'ar fi întîmplat aşa ceva! Zilnic se petrec lucruri de aceste şi voi, bieţilor Romîni, nu vă feriţi de ei. Voi vă încredeţi vorbelor lor amăgitoare, căci nu ştiţi, *că pentru Jidani este o cinste mare, dacă poate înşela pe un creştin.* Nu înţelegeţi voi, că numai cu ajutoriul şărlătăniei, pot trăi Jidanii aceşti ca nişte boieri, căci de muncă grea nici nu poate fi vorba la ei. Nu-i nevoie să vă arăt toate relele, cîte le-au adus aceste lipitori asupra noastră, căci care om cuminte nu le ştie.

Acuma-i vorba, cum vom putea noi scăpa de lăcustele acestea? Cel mai bun leac ar fi, dacă nu le-am mai da hrană şi aceasta nu ne-o poate opri nime. Cum adecă să nu le dăm hrană?

Iată cum: *întăi şi'ntăi să ne lăsăm de băuturi*, că acestea le aduc lor cel mai mare venit şi cu ajutoriul lor înşală ei cu mult mai uşor oamenii; să nu cumpărăm dela Jidani nici un fel de marfă şi nici să nu le vindem nimică; *nici un lucrător creştin să nu meargă la lucru la Jidani şi nici la slujbă;* pe scurt zis, să ne ferim de ei cum ne ferim de cel necurat. Şi veţi vedea, că dacă am ţine-o aşa numai scurtă vreme, apoi ar fi traiul nostru cu mult mai uşor şi nevoia şi foamea ar mai da şi pe la cei Jidani în ospeţie.

Am început o luptă pe viaţă şi pe moarte cu aceste lipitori, dar nu o luptă cu puterea, ci o luptă cu mintea. Dacă voim să scăpăm de ei — şi aceasta o voieşte fiecare creştin adevărat — trebue să facem o legătură puternică între noi şi să ne legăm sub jurămînt, că vom face toate cîte sînt pe voia legilor împărăteşti şi creştineşti. Cel mai de căpitenie lucru este, *să puneţi gînd la*

— Petre, ian bate de trei ori cu furca ceia a babei, decolo din grinda casei, bate în pripiciul hornului.

Cît sfîrşi de bătut a treia oară, numai ce, la uşa bordeiului, se auzi mugind o vacă cu viţel.

Baba Floarea remase încremenită....

— O vacă cu viţel, la uşa bordeiului, jupînilor!... A cu o fi oare?

— E a dumitale, bătrîno, zise Mîntuitorul... Eacă, de acum ai lapte pentru copil şi pentru bătrîneţe unse.

Baba Floarea nu se putu stăpîni de a eşi pe dată afară, şi cu inima voioasă desmerdă pe murga care par' că cunoştea pe bătrîna de ani de zile, aşa se bucura de a o vedea!...

IV.

Ei dar cei doi călători porniră...

Pînă să-şi dea seama mai bine de fericirea ce-i venise, călătorii eşiseră şi plecaseră.

Numai ce te faci cu pîrdalnica de fire omenească? cu cît are mai mult creştinul, cu atît pofteşte mai mult!

— Am o vacă, îşi zise baba Floarea... Adecă de ce să n'am două? Ce au făcut călătorii ceia pot face şi eu. Ean să ieu şi eu furca din grindă şi să bat pe pripiciul căminului...

Cît gîndi aşa şi făcu.

Numai cît ai clipi din ochi, murga începu a rage cumplit în bătătura bordeiului . . . Se uită Floarea pe ferăstruică . . . Ce să vadă? Un lup mare cît un taur doborîse vaca şi o mînca . . .

Dumnăzău și să vă feriți de otrăvile cele de băuturi, cu cari vă tulbură Jidanii mințile și vă sărăcesc casele. Alt lucru tare însămnat sînt băncile sătești. Unde nu sînt încă, sau sînt încă slabe, adunați-vă la sfat cu preoții și învățătorii și Vă făceți bănci cum se cade, ca să nu trebuiască să împrumutați bani de pe la jidani, că vi-i cunoscută doară camăta jidovească. Dar băncile sătești să nu aibă menirea numai, ca să împrumute bani pe la oameni, ci și oamenii să deie banii împrumutați la vreme înapoi și să puie tot grițariul, ce-l au în bancă, căci numai, așa se vor învăța a chivernisi. Şi apoi cela, ce are bani şi-i ţine în ladă, nu are nici un folos din ei, ear altul, care are nevoie, trebuie să meargă să împrumute cu camătă de pe la Jidani. Aşa însă are folos şi cel cu banii şi cel, ce-i împrumută.

Fraţilor Romîni! să ne deşteptăm cît nu-i încă prea tărziu! Hai să ne punem umăr la umăr la muncă, pînă n'a ajuns încă toată averea strămoşească pe mînile Jidanilor! Nu vă lăsaţi de ruşine şi cautaţi să nu cadă blăstămul copiilor şi nepoţilor voştri asupra Voastră, că i-aţi lăsat robiţi de Jidani! Cu gîndul la Dumnăzău şi uniţi între olaltă, vom scăpa de primejdia ast mare în scurtă vreme!

Ceva despre alegeri.

Fiecare din noi, care a avut prilej să fie într'un sat pe vremea alegerilor — fie ele pentru ţară, sfatul împărătesc sau numai cît pentru cîrmuirea satului — a putut vedea, că sătenii noştri nu-s de loc dereşi în treburile alegerilor, şi că mulţi dintr'înşii se lasă purtaţi de nas de fiecare nemernic.

Dreptul de alegere este foarte prețios numai dacă-l știe cineva întrebuința.

Dela un glas atîrnă uneori soartea unei comune, ba chiar a unui district întreg, căci de nu capătă glasuri destule acela, pre care îl dorim să fie ales, atunci străbate fără îndoială candidatul din tabăra duşmănă, care dupăcum o ştie fiecare din noi, nu ne poate fi cu priinţă şi prin urmare nici de folos.

Iată cam ce conţine aceasta lege, dată cu ziua de 26 Ianuarie 1907.

Sfatul împărătesc constă din 516 deputaţi, dintre cari sînt 14 din Bucovina.

Dreptul alegerei pentru sfatul împărătesc îl are fiecare persoană bărbătească în vîrstă de 24 de ani, care îi supusă împărăţiei austriace şi care a locuit în comuna, în care se face alegerea cel puţin un an, răfuind anul cu ziua, în care s'a dat ştire despre alegerea, ce are să se facă.

Cine vroieşte să glăsuiască, îi constrîns să se înfăţoşeze înaintea conmisiei de alegere şi are dreptul să-şi deie numai cît odată glasul. Acei bărbaţi însă, cari slujesc la catane n'au voie să glăsuiască, se înţelege numai atunci, cînd se află în slujbă.

Lăcomia pierde omenia! . . .

Nu se mulţămise Floarea cu ceea ce-i dăduse Dumnezeu. A venit lupul să-i iee darul . . .

Baba se puse pe plîns, amar căindu-se . . . .

V.

— Da bine, Doamne, — după ce te-ai milostivit de ai dat babei o văcuţă, de ce i-o luaşi, trimiţînd un lup? întrebă măhnît Sf. Petru.

— „Nemulţămitorului se ia darul“, zice neamul romînesc, cu dreptate, răspunse Mîntuitorul . . .

Numai eată, că vine iute la Mîntuitorul, Sînta Maria, maica-sa şi-i zice:

— Fiule, uite colo, în bordeiul Floarei, cum îşi îneacă plînsul, grijind de un copilaş . . . Iartă-i greşeala, fiule, ca să ştie omenirea, că în casa unde găseşte milă şi adăpost copilul lepădat, nu încape jalea şi sărăcia . . .

— Amin, zice Mîntuitorul . . .

Și din acea clipeală, murga se arăta babei Floarei, întreagă şi sănătoasă, de-şi freca biata femee ochii şi se întreba oare n'a visat ea lupul?

Da să mai bată şi ea cu furca în pripiciu, ca călătorul, ca să aibă şi a doua vacă, ca mai ba!

Ba adecă, furca o luă baba în brău şi toarsă in şi lînă, de făcu ţoale ţincului, de nu duse lipsă nici băiatul, nici dînsa.

— Hei, furca harnică face minuni nu numai în mînile lui Dumnezeu! . . . .

Dar:

»*Lăcomia strică omenia!*«

Ca deputat în sfatul împărătesc poate fi ales acela, care a ajuns vîrsta de 30 de ani şi are dreptul de alegere.

Eschis dela dreptul dela alegere este:

a) acela care stă sub scutul părintesc, sub scutul unui epitrop sau sub curatelă,

b) acela, care este îngrijit de străini, fie că prin milostenii sau prin sprijinul din partea comunei săteşti,

c) acel, a cărui avere a picat în concurs, însă numai cît pînă la sfîrşitul concursului,

d) acela, care a făcut o crimă şi a fost cu închisoare pedepsit.

e) acela, care a fost pentru mituire cu prilejiul alegerilor pentru sfatul împărătesc şi pentru sfatul ţării cu închisoare pedepsit, insă numai cît în vreme de 6 ani,

f) acela, care au stat sub privighierea poliţiei, însă numai cît în vreme de 3 ani, după ce au scăpat de sub privighiere.

g) acela, care n'au crescut copii omineşte şi în fine acela, care a fost pentru beţie de doue ori pedepsit.

Toţi aceştia îşi recîştigă dreptul de alegere după 2, 3, 5 şi 10 ani, dacă se poartă cinstit.

(Va urma).

Glasuri din popor.

Din Panţîri.

Cinstiţilor domni dela gazătă!

Multe se întîmplă prin satele din ţara noastră, pe cari le arătaţi Dumiavoastră lumii în gazăta »Apărarea Neamului«, care cu toate că aţi scos'o nu demult, n'o poate preţui nime, cît face ea pentru noi ţăranii.

Vă rog să fiţi aşa de buni şi să tipăriţi în ea vr'o cîteva şire dela noi din sat.

Prin alte sate, spuneţi, că sînt dugheni romîneşti, de unde cumpără sătenii toate lucrurile, dar' la noi dughenăritul îi în mînile unor strînsuri jidoveşti, cari au venit goi ca napul, şi amu nu vreu să-l ştie nici pe cel mai bun gospodar din sat.

Cum nu s'or rădica nasurile iuflele, dacă oamenii joacă după cum li cîntă ei?

Cum ne înşală cu cea mai rea marfă, ce-o cumpără din tîrgul Siretelui, nu ştim, dar cu sarea ştim, că ne înşală.

Astăvară am citit într'o gazătă »Apararea Naţională«, că este o lege, scoasă de comitetul ţării, care zice, că husca de sare coastă ori unde **numai unsprezece griţari.** Legea aceasta n'are nici o trecere la dughienarii dela noi. In Panţîri, ori după cum îi mai zic în carte Oprişeni, coastă la jidani husca de sare 12—13 griţari. După cum ştiţi şi Dumiavoastră, în casa omului se trece de tot multă sare şi de-a merge aşa înainte, ne sărăcesc.

Noi li-am spus jidanilor, că am citit în gazătă, că n'au voie să ieie mai mult pentru o huscă de sare decît 11 griţari, dar credeţi Dumiavoastră, că s'o pocăit? Ei ni-au răspuns tăţi, parcă erau sfătuiţi: *Dache la voi nu place să pleteşte chite douesprece griţari la un huscu de sare, atuncia nu chimperă, muninca feri sare, noi nu se teme de a vostru chizeturi!«* Oare îi mai mare un Mochiu, un Ferfinţchi, un Volvia, un Buniu, un Leiba, o Chană şi tot neamul lor, decît comitetul ţării? Ştim doar, că în gazătă nu s'o pus degeaba legea aceea, ci s'o pus să se ţie de dughienari.

Dacă nu vă plac, perciunaţilor, legile făcute de bunul nostru Impărat, atuncia poftim, luaţi-vă catrafusele şi vă tîrîiţi, de unde aţi venit, că noi ni-om face' cruce cu amîndoauă mînile şi om plăti slujbe la biserică, că am scăpat de pacoste. Avem noi destui oameni de ai noştri, cari şi-or face dughieni şi dela cari ni-om cumpăra marfă bună, nu putrigaiuri şi mîrşăvenii ca dela voi.

Pînă amu am jiucat noi cum ni-aţi cîntat, dar' de-amu tare ne temem, că s'o trecut baba cu colaci.

Deocamdată vă spunem cu binişorul, să îmblaţi cu noi ca cu oameni cinstiţi, să nu ni să rupă baierile răbdării şi să întoarcem cojocul, că atunci a vostru-i dracu.

Un Bezuşcu.

Din Suceviţa.

In sudul Bucovinei nu departe de oraşul Rădăuţ se află, iubiţilor ţărani un sat, care vă poate servi ca pildă. Satul acesta este Suceviţa, în care se află şi sfînta mînăstire, zidită de fraţii Movilă. Suceviţa are mai mult decît o mie de locuitori şi aceştia nu-s prea bogaţi şi cu toate aceste satul are un cabinet de lectură, unde se citeşte şi se împărtăşesc învăţături bune.

Apoi are Suceviţa şi patru dugheni romîneşti, ce însemnează foarte mult la noi în Bucovina. Şi acestor patru Romîni li merge foarte bine. Ţăranii au încumenţit şi au venit la cunoştinţă, că e mai bine de a cumpăra dela Romîni de cît la iufle, venite dracu ştie de unde. Iufla, care a ţinut înainte o dugheană şi care poartă numele Fischbein, a părăsit deja satul, precum îl va părăsi încurînd tovarăşul său Moişe Lang. Afară de aceştia doi, trăeşte în Suceviţa încă o altă iuflă poreclită Aron Pressner. Iufla aceasta e cîrşmariul satului. Feriţi-Vă de fiara aceasta, căci multe suflete romîneşti a ponegrit spurcătul jidan prin rachiul său otrăvitor. Ţăranilor, feriţi-Vă de iufle ca de foc. Fiecare ţăran, care calcă pragul unei cîrşme jidoveşi, a păcătuit foarte greu. Nu vă lăsaţi înşelaţi de ploşniţe de aceste, de cari ţara noastră nu poate scăpa. Aruncaţi odată de pe voi jugul javrelor acestora, că e timpul suprem, nu însă prin foc şi sabie, ci numai prin cultură. adecă prin şcoală.

Dacă ne întrebăm, de ce e tocmai Suceviţa, satul, care a început lupta în contra parchelor încaftanaţi şi perciunaţi, atuncia respundem sus şi tare, că numai şcoalei au Suceviţenii să mulţămească, că au ajuns la o stare atît de îmbucurătoare. Căci se ştie, că Suceviţa are cei mai puţini analfabeţi (oameni, cari nu ştiu scrie şi ceti) din toate satele frumoasei Bucovine. Deaceea alergaţi la şcoli, lăsaţi copiii voştri să meargă la şcoală, căci vor fi fericiţi odată.

Acuma vroiesc să numesc numele acelor bravi Romîni. cari au cutezat să înceapă lupta cu duşmanii cei mai înverşunaţi ai neamului nostru cu jidanii Aceştia sînt: Fîrcu David, Chiraş şi fraţii Tcaciuc. Un merit foarte mare şi-au cîştigat şi învăţătorul romîn Fedorciuc. Dl superior lucra din răsputeri pentru înfiinţarea acestor dugheni şi-l poftim, ca să lucreze şi mai departe pentru întărirea partidului creştin-social, căci acesta e un partid ţărănesc.

Iubiţilor fraţi bucovineni, priviţi spre Suceviţa! Ţineţi-Vă după Suceviţeni! Şi are să Vă meargă bine.

Nu e oare ruşine pentru învecinatul sat Marginea, care nu numără o mie de locuitori, ci cinci mii, că nu are nici o dugheană romînească, ci numai jidoveşti. Incumenţiţi-Vă şi Voi Mărgineni, căci acuma sînteţi încă proşti, lăsînd toate breslele in ghiarele iuflelor.

Sfîrşesc, dorind mulţi ani:

D-lui N. Iorga, celui mai mare iubitor de neam şi apărător a ţărănimei,

D-lui Dr. Carol Lueger, celui mai genial om în toată Austria, care a ştiut şi-a cutezat prin geniul său să înceapă lupta în contra elementului demoralizator al jidanilor şi în fine tuturor antisemiţilor.

Parola noastră să fie:

„Sus creştinii"!
„Jos Jîdanii"!

Din Bosanci.

Domnule dela Apărarea Neamului!

Tare ne-am mai bucurat, cînd ni-o împărţit domnul potropop numărul cel dintăi dintr'o gazetă noauă, anume „Apararea Neamului" şi care am văzut aşiş din capul locului, că e scrisă pentru nevoile noastre, a celor mulţi, că nu e a cutăruia ori a cutăruia şi că nu-i scoasă numai anume pentru o alegere ceva.

O cetim din margină în margină ş'om ceti-o şi ne-a fi dragă cîtă vreme îţi scri-o pe înţelesul şi în folosul nostru.

Amu cu mare greu ne-am văzut cu biserică în sat; şi-i mare şi vin oameni mulţi şi ţi-i de-a mai mare dragul să stai să asculţi sfînta liturghie, că cîntă tare mîndru horu în fiştecare Duminică şi sărbătoarea şi te duci acasă parcă mai uşurat şi ai tot veni la biserică.

Da dl jandariu Hassel s'o fălit, că ne-a închide horu, că adecă feciorii noştri ar fi nişte răuleni ş'ar mai fi....., dar mai bine pe altă dată. Horu nu ni l'o închis încă, da o spus că ni-a arăta, că-l poate închide. Caute-şi de treabă jandariul, că asta nu-i treaba lui.

Dacă ne-a ajuta Dumnezău om ave în scurtă vreme o dughiană a noastră, vom ave în vr'o cinci ani s'o şcoală şi dacă vom fi uniţi ş'om deschide ochii, vom vide cine roade la rădăcină şi de sigur ne-a merge bine.

S'o arat vr'o cîteva sute de fălci de imaş anume pentru şcoală, s'o ţinut sfaturi în comitelul comunal, se vorbea, că are să pornească lucrul şcolii, dar pe semne, că nu pot face planul şcolii, că dl Finkler n'o învăţat şi ingineria şi vedeţi, dacă nu l'a face el nu-i cuşer şcoala. Ori poate vrea să aşeze, cum se vorbeşte pe şoptite şi vr'un

belfer în şcoala cea noauă şi n'o găsit încă unul pe placul d-sale.

Deocamdată ştim atîta, că sîntem de rîsul lumii cu şcoala şi ne chiorăsc copiii prin bojdeaucile, cari nu erau bune nici de ciubotării.

Dacă îţi ave bunătatea să ne ascultaţi năcazurile, apoi v'om mai scrie.

Amu mă închin cu bine.

Un Bosîncean.

APEL!

Miercuri după paşti, cînd toată suflarea îşi reîncepuse lucrul cîmpului întrerupt de sfintele sărbători, a isbucnit pela oarele 11½ înainte de masă în casa unui *ovreu din Costîna* un foc groznic.

Vîntul sufla cu o putere de uriaş şi focul s'a întins flacările cu iuţeala fulgerului peste o parte din vatra satului, care era în toiul vîntului.

In patru sate trăgeau clopotele şi de ţipetele desnădăjduiţilor clocoteau cuprinsurile.

Braţele cele mai vînjoase n'au fost în stare să puie stavilă flacărilor mistuitoare şi numai tăciunii rămaşi mai reamintesc de clădirile imposante, cari erau podoaba satului.

Zece familii au remas acum în toiul primăverii expuşi amarului sub bolta liberă ca tăciunii ruinilor lor să li fie pernă şi zarea cu furtunile ei să le acopere.

Apelăm la toată suflarea romînească, care se poate transpune în sufletul celor desnădăjduiţi, ca să binevoiască a-i milui după putinţă, fie cu bani, fie cu pîne, fie cu orice, ce tinde la ajuturarea celor, ce nu-şi pot ajutura singuri. Darurile să se trimată în Costîna la adresa d-lui paroh George Berar, care la timpul său va da grai mulţemitelor acestor dosădiţi faţă de binefăcătorii lor pe cale ziaristică.

George Berar, paroh — **Ioan Cocîrlă-Leandru,** stud. iur.

Din lumea largă.

Destincţiune. Măiestatea Sa Impăratul a oferit protopresviterilor Dionise Hacman şi Ioan Hostiuc ordinul »Crucea Francisc Iosif« ear exarchului Dimitrie Dan »Crucea de aur« pentru merite. Ne bucurăm, că se recunosc şi meritele preoţimei noastre. Transmitem iluştrilor reprezintanţi ai bisericii dreptcredincioase felicitările noastre cele mai sincere.

Caz de moarte. In 22 Mai a. c. a murit în Cernăuţ doamna Ecatarina Hudema născută Capaţină după un morb greu, în etate de 68 ani. Dumnăzău s'o ierte.

Purtare jidovască. Sîmbătă în 16 l. c. au venit elevii din clasa VII-tea a şcoalei reale din Cernăuţ în excurzie la Suceavă. Purtarea lor a dovedit pe deplin, că cei mai mulţi dintre ei erau ovrei. Cîtă deosebire între purtarea lor şi purtarea elevilor, ce vin din Romînia în excurzie pe la noi! Cei din regat se poartă în modul cel mai cuviincios şi nu compromit prin nimică seriozitatea, ce trebuie să o aibă o astfel de excurziune. Aceştia au aşteptat numai să însăreze şi aşişi s'au pus să facă tărăboi şi scandal. Pe la oarele 11 au venit în grădina otelului „Central« ca o turmă de muscali, făcînd lumea să nu-i vină a crede, că ar fi studenţi, aşa că birtaşul nici n'a voit să le vîndă bere cu toate protestările lor turbulente. Tot în noaptea aceea au aflat cuconaşii un vas cu var stîns în ograda unui profesor, ce locuieşte în apropierea parcului, cu care au feştilit toţi păreţii caselor de prin împrejurime. După aceea au împlut toate cafenelele şi birturile, făcînd scandal. Pela 2 după miezul nopţii se auziau încă răcnind pe străzi! Apoi dă: »Moische mach dech grois“! Doară erau studenţi din Cernăuţ!

Conferinţă. Duminică în 17 l. c. a ţinut dl profesor E. Antonovici în localităţile »Clubului romîn« din Suceavă o prea interesantă conferinţă despre meteorologia poporală. Expunerile conferenţiarului au fost de tot clare şi uşor de urmat. Public a fost destul de mult şi l-a aplaudat viu pe dl Antonovici, dovadă că i-a plăcut conferinţa.

Reuniunea învăţătorimei romîne din districtul Rădăuţ aranjează Duminică la 7 Iuni a. c.

în casa germană ein Rădăuţ o petrecere cu concert muzical, teatru şi dans. Muzica o va îngriji renumita capelă militară romînă din Folticeni (Romînia) sub conducerea personală a cunoscutului ei şef şi artist a d-lui locotenent O. Pursch. Concertul muzical, compus din 12 piese alese, va începe la oarele 3 şi jum. p. m., ear piesa teatrală (»Nobila cerşitoare« de V. Alexandri, jucată de învăţători) după care va urma dansul, la 8 şi jumătate oare seara. Preţul de întrare la concert 1 coroană ear sara 2 coroane de persoană. Fiind o parte din venitul curat destinat pentru internatul de băeţi romîni din Rădăuţ, suprasolvirile se primesc cu mulţămită. Cu privire la interesul viu, ce se manifestă faţă de această petrecere, onoratele persoane, cari vroesc să se delecteze la frumoasele piese ale renumitei muzici militare, binevoiască a se privi de învitate pe calea aceasta şi dacă reflectează la un loc reservat, să se anunţe de cu bună vreme la comitet. *Comitetul.*

Din Vicov de jos. Alegerile pentru comitetul comunal din Vicovul de jos s'au încheiat. Au fost aleşi 8 străini, dintre cari 4 Jidani şi numai rămăşiţa sînt Romîni. Cîtă ruşine pentru un sat cu atîţia perciunaţi în comitetul comunal. N'ar fi fost atîţia, dacă nu s'ar fi lăcomit un gospodar la nişte bani jidoveşti. Dar vedeţi, că s'a aflat unul dintre ai noştri, care şi-o vîndut sufletul. Ruşine lui şi tuturor celor, ce fac ca dînsul!

Din Vicov de sus ni-a sosit ştirea, că dacă va merge tot aşa înainte, va trebui să se desfacă banca. Ce faceţi oameni buni? De ce vă săpaţi singuri groapa? Ori voiţi să faceţi, ca să se bucure Jidanii? Pe dl director al băncii îl ştim de om al muncii şi credem, că nu va lăsa banca de rîsul duşmanilor!

Excurziune la Ţeţina. Duminică în 24 Mai a. c. aranjează soc. turiştilor a „iubitorilor de natură“ o excursiune la Ţeţina. Se poate pleca spre Ţeţina cu trăsurile demineaţa la oarele 8 şi după masă la oarele 2. In colo şi înapoi coastă trăsura 1 cor. de persoană.

Cumpăna din Liov, în Galiţia. O furtună cu ghiaţă s'a lăsat zilele trecute peste districtul Tarnopol. Sămănăturile sînt nimicite cu desăvîrşire, arborii desrădăcinaţi şi acoperimintele smulse de pe clădiri. La Hodaczkow a fost omorît un om şi cinci lucrători greu răniţi. Sute de vite au perit. Pierderile sînt foarte mari şi groaza a fost de nedescris.

Ape de tot mari. Ploile, cari au aflat loc în timpul din urmă în părţile muntoase ale Ungariei şi topirea omătului au îmflat rîurile aşa de tare, că în unele părţi eşind apa din matca lor, au nimicit munca de un an întreg. Bistriţa şi Mureşul au acoperit cu apele lor pînă acuma cîmpurile mai multor sate. Norodul îşi caută scăparea pe coaste.

Starea sămănăturilor în România. In zilele din urmă au căzut ploi în toate părţile Romîniei. În unele judeţe a făcut grindina stricăciuni sămănăturilor. În multe judeţe, unde sămănăturile erau de tot prizărite din causa secetei, ploile din zilele aceste li-a îndreptat. Cu toate aceste din causa prea marei călduri dela sfîrşitul lui April şi începutul lui Mai, se simte încă nevoie de ploaie în multe părţi din ţară.

Mare foamete în Africa. Gazetele străine aduc ştirea, că în mai multe ţări din Africa predomneşte, din causa recoltei rele, o foamete mare. Mor oamenii cu miile.

Cîte suflete sînt pe pămînt. O carte tipărită în America, care îi numită »Blue Book of Mission« ne arată, că în toată lumea trăiesc cam la 1.563,446.000 de oameni. Dintre aceştia sînt cam la 559 de milioane creştini, 216 milioane mohamedani, 776 milioane păgîni, 12 milioane jidani şi alte 15 milioane de oameni feliuriţi.

Jidani, cari cred în Hristos. In parlamentul ungar a fost zilele trecute nişte jidani, cari cred în mîntuitorul Hristos. Ei sînt supuşi ruşi, cari trăesc d vreme mai îndelungată în Londra, de unde din cînd în cînd călătoresc prin centrele Europei, ţinînd conferenţe. Din Ungaria vor călători prin Romînia şi Bulgaria. Ca atari jidani sînt în Londra vr'o 240, cari cred în Hristos ca răscumpătorul lui Israil. Să nu fie aceasta oare o şarlătănie jidovească??

Nu uitaţi de internate!

Sfaturi.

Dacă îi pică cuiva părul de pe cap, să ieie 3 cepe mari, să le taie în bucăţele şi să le puie într'un şip împlut cu un litru de şpirt slab. Lăsînd să steie amestecătura aceasta cam la 36 de oare la un loc călduţ, se strecură şi se amestecă cu o fiertură de un şfert de litru de rădăcină de lipean.

Cu un burete muiat în această amestecătură, uzi părul de 2—3 ori pe zi prin mai multe septămîni.

* * *

Prin o încălţăminte scurtă sau îngustă să iscă pe picioare beşici şi pe urmă rane dureroase, care trebuesc ferite de ori şi ce necurăţenie.

Beşicele se pot uşor lecui cu gliţerin, dacă îl amesteci cu arnic (13 părţi de gliţerin şi 1 parte de arnic) şi ungi pe urmă cu amestecătura aceasta beşicele. Frecătură uşoară cu alifie de camfor ori cu oloi de camfor ajută încă mult. Gliţerinul, arnica şi camforul să capătă prin spiţerii.

* * *

Dacă capătă cineva cîrcei în pulpele picioarelor, frece pulpele cu spirt de camforă.

Verzi şi uscate.

Doi năuci.

Un tinichigiu (blechar), iuflă din născare, s'a apucat odată să cîrpească streşina unei clopotniţe, care era de tot stricată.

In loc să facă iufla şchele, după cum era vorba şi tocmeala, luă perciunatul o scîndură groasă şi lată şi urcîndu-o cu ajutorul ucinicului său în copotniţă, o vîrî prin una din fereştile turnului, aşa că partea cea mai mare a scîndurei era în lăuntrul turnului, pe cînd cea laltă parte a scîndurei eşia afară, pe care credea el, că va pute şede să-şi facă lucrul.

Cumpăna scîndurei părea să fie bună, dar să nu fie cu primejdie, puse pe ucenicul său să şeadă pe capătul scîndurei din lăuntrul turnului. Luindu-şi hălaturile într'o torbă, trecu cu multă chibzuială prin borta fereştei, pe unde era scîndura vîrîtă, şi să aşăză la lucru.

La început merse totul bine. . . . . . .

„Moi Nicolai moi — strigă iufla — auzi tu moi? Nu cumva să te puie dragul moi, să te rădici de pe scindură, că n'ai ce ride moi«!

Nu jupîne, nu, respunse ucinicul; doar am şi eu atîta minte.

In decursul lucrului scapă ciocanul din mînă şi după el toate halaturile.

»Moi Nicolai moi. Am scăpat ciocanul din muna şi a fugit tot la vale puna la pamunt cu torba cu tot.«

»Na'ţ'o bunu, — zise ucenicul! Şi acum?«

»Ce şi acum tu prostule? Trage un fuga puna jos şi aduce la mine ciocanul!«

Ucinicul uitînd, ca şi stăpînul său de cumpăna scîndurei, sări cît ai clipi de pe dînsa şi se duse într'o fugă după ciocan, pe cînd iufla în aceaşi clipă, cînd se rădicase ucenicul de pe scîndură, pică hujdup la pămînt cu scîndură cu tot. Sosind ucenicul jos, văzu, îngrozit de tot, meşterul său lîngă ciocanul, ce'l căuta.

»Ce, ţi-a fost graba aşa mare jupîne, că n'ai aşteptat să-ţi aduc eu ciocanul?«

»Tu moi Nicolai — zise iufla, văitîndu-se amar, — tu facut anume, tu moi tâlhar,« şi crîşcînd de cîteva ori, îşi dase sufletul în sama dracului.

* * *

— Măi Nichită, măi! Ştii tu a răfui?

— Da cum să nu ştiu, răspunse ficiorul.

— Ei bine atunci răspundem. Un jidan aprinde în toată Vinerea spre Şabes cîte 10 lumini. Cam după jumătate de ceas stânge el 4 lumini, cîte lumini mai rămîn?

— 6 mai rămîn, zice ficiorul.

— Da de unde 6, măi?

— 6 tată, 6 tată, că doară şese şi cu patru sînt zece.

— Măi Nichită mă, gîndeşte bine ce zici, că şese nu rămân.

— Apoi dacă nu 6, apoi 8 tată, adică nu 8 tată, ci numai cît 7 şi dacă ai număra bine, zău, că numai 2.

— Păcat, ca-'i mai îmblat la şcoală măi Nichită.

— Nu, nu, n'a rămas nici una, tată.

— Patru au rămas, prostule, zise tata.

— Cum 4? întreabă feciorul.

— 4 măi Nichită, 4 măi gagă. Acele patru care le-a stîns jidanul au rămas, măi Nichită, că cele şese au ars doară până la sfîrşit!

Înţeles-ai?

* * *

Un oier se duse să-şi vadă oile adădostite la o margine de pădure în păşune bogată. Vede cum merg trebile, stă la vorbă cu ciobanii, îl apucă sara şi se hotăreşte să rămîie la stînă.

Dar pe cînd dormeau toţi, iacă lupul! Vine pe furiş şi prinde a jumului oile. Apoi înflă pe cea mai grasă şi o iea la sănătoasa, ear' cînii cu lătrături cu urlăte la goană după el.

Și ciobanii treziţi buimaci de somn, cu bîtele amandea după cîni. Şi cînii după lup şi ciobanii după cîni, era o larmă şi mişelie de nu se mai înţelegea nimica. S'a dus lupu în treaba lui. S'au întors şi ciobanii trndiţi într'un tîrziu cu cînii după ei. Erau şi trudiţi şi cătrăniţi de ciudă.

Ear stăpînul le ese înainte cu mînile în chimir: »Da ce-a fost, Ioane? Ce larmă? A dat poate lupul?«. »D'apoi popa?« răspunse Ion amărît.

Auzi dumiata! Bată-l Dumnezeu! Ș'a luat vre-o oaie?

D'apoi a adus?

Auzi dumiata? Şi cîte crezi c'a stricat?

D'apoi dă! Parc'a numărat?

Ei apoi?

Ș'apoi nu ştii de-ale cui?

De-ale cui? Auzi dumiata! D'apoi de-ale lui?